

Hyvinvointitoimiala

8.5.2018

Dnro 844-2017
(020)Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto**Turun kaupungin hyvinvointitoimialan lausunto EU:n tietosuoja-asetuksesta johtuvista muutoksista asiakastietolakiin ja siihen liittyviin muihin lakeihin annettavaan hallituksen esitykseen**

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti asiakastietojen sähköistä käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistamista valmisteleavan työryhmän toimikaudelle 20.4.2015 - 31.5.2016. Työryhmän toimikautta jatkettiin 30.11.2016 saakka, koska asiakastietolain muutokset ovat riippuvaisia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin tehtävistä muutoksista sekä EU:n tietosuoja-asetuksesta.

Asiakastietolakia koskeva hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella tammi- maaliskuussa 2017. Useimmissa aiemmissa lausunnoissa kannatettiin luonnoksen keskeistä ehdotusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen tallentamista yhteen asiakasrekisteriin. Nyt ehdotuksessa ollaan palauttamassa lähes entiselleen käyttötarkoitukseltaan erilaiset terveydenhuollon ja sosiaalihuollon erilliset henkilörekisterit. Sote-uudistuksen palveluiden integraatiotavoitteen kannalta tämä on kestävämpi ja yhden asiakasrekisterin mahdollisuutta tulisi vielä arvioida uudelleen.

Ehdotuksen 4. luvussa ja sen 15 §:ssä todetaan, että palvelunantajan on määriteltävä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön tai muun asiakastietoja käsittelevän henkilön käyttöoikeus asiakastietoihin. Käyttöoikeus annetaan kunkin ammattihenkilön ja muun asiakastietoja käsittelevän henkilön työtehtävissään tarvitsemiin välttämättömiin asiakastietoihin.

Käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate rajoittanee kuitenkin kunkin rekisterissä olevan tiedon käytön jatkossakin vain alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Epäselväksi siis jää voidaanko käyttöoikeusvaltuutuksella myöntää oikeus henkilön työtehtävissä tarvitsemiin välttämättömiin tietoihin. Vai onko tästä mahdollisuus säätää lain tasolla?

Toisaalta jo nykyllä lainsäädännön tulkinnan mukaan, kun tietyssä toimintayksikössä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt toteuttavat samaa tehtävää, tietojen käyttötarkoitus on yhteinen ja yksikön kaikki työntekijät voivat nähdä toistensa kirjaamat tiedot yhteisessä käyttötarkoituksessa. Kirjaaminen toki tehdään erikseen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen osalta.

Hyvinvointitoimiala

8.5.2018

Dnro 844-2017
(020)

Luonnoksessa todetaan, että esitys on erityisen riippuvainen EU:n yleisestä tietosuoja-asetuksesta. Lisäksi esitys on riippuvainen sosiaali- ja terveydenhuollon muusta valmisteilla olevasta yleisestä lainsäädännöstä kuten laista sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Esityksellä on yhtymäkohtia sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta annettavaan lakiin sekä valinnanvapauslakiin.

Nyt lausunnolla on asiakastietolaki. Valmistelussa on myös asiakas- ja potilaslaki, jossa on tarkoitus yhdistää potilaslaki ja sosiaalihuollon asiakaslaki. Voimassa olevassa potilaslaissa ja asiakaslaissa ja myös valmistelussa olevassa asiakas- ja potilaslaissa on useita yhtymäkohtia asiakastietolakiin. Toivottavaa olisi ollut, että samaa aihetta koskevat lainsäädäntöuudistukset olisivat olleet käsittelyssä samanaikaisesti. Käytännön soveltamistilanteissa uudistukset joka tapauksessa jättävät paljon tulkinnanvaraisuutta.

Riitta Liuksa
toimialajohtaja

Antti Perälä
vs. talous- ja hallintojohtaja